

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	3. 4.	20 24	GOD.	119
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/24-98			
VEZA:				
EPA:				
SKRAĆENICA:				PRILOG

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministarki evropskih poslova Maida Gorčević postavljam sljedeće

POSLANIČKO PITANJE

Koliko je bespovratnog novca, tj. grantova država Crna Gora apsorbirala iz EU fondova od 2006. do 2020. godine i od 2020. do 2024. godine, uz navođenje preciznog iznosa ugovorenih sredstava u ovim periodima, kao i preciznog iznosa sredstava koja su, shodno tim ugovorima, utrošena uz prateće usvojene izvještaje i potvrde da su ti ugovori zatvoreni?

Obrazloženje pitanja ću dati na sjednici Skupštine.

Odgovor tražim i u pisanoj formi

POSLANIK

Ivan Vuković
Ivan Vuković

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

Adresa: Bulevar revolucije 15
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 481 301
www.gov.me/mep
kabinet@mep.gov.me

Broj: 01-082/24-1264/6
Podgorica, 17. april 2024. godine

Klub poslanika Demokratske partije socijalista
Poslanik Ivan Vuković

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	18. 04 2024. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/24-98/2
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

POSLANIČKO PITANJE

Koliko je bespovratnog novca, tj. grantova država Crna Gora apsorbirala iz EU fondova od 2006. do 2020. godine i od 2020. do 2024. godine, uz navođenje preciznog iznosa ugovorenih sredstava u ovim periodima, kao i preciznog iznosa sredstava koja su, shodno tim ugovorima, utrošena uz prateće usvojene izveštaje i potvrde da su ti ugovori zatvoreni?

ODGOVOR

Uvaženi poslaniče Vukoviću,

Od početka sprovođenja IPA podrške, koja se planira i sprovodi na sedmogodišnjem nivou, u Crnoj Gori su do sada realizovani ili će se realizovati projekti koji su podržani sredstvima IPA kroz finansijske perspektive IPA 2007-2013 (IPA I), IPA 2014-2020 (IPA II) i IPA 2021-2021 (IPA III). Pored pojedinačnih projekata koji se realizuju kroz pomenute sedmogodišnje finansijske perspektive u okviru nacionalnih programa, IPA uključuje i podršku koja se obezbjeđuje i kroz regionalne programe i instrumente, kao što su program Višekorisničke Ipe, Zapadnobalkanski investicioni okvir i Programi Unije, kao i kroz programe prekogranične i transnacionalne saradnje.

Finansijski period IPA 2007-2013 (IPA I)

Kada su u pitanju **nacionalni IPA programi**, tokom perioda 2007 – 2024, EU je opredijelila ukupno **607,8 milion eura** za različite projekte koji su implementirani kroz IPA komponente (205 miliona eura): I - Podrška tranziciji i jačanje institucija, III - Regionalni razvoj i IV - Razvoj ljudskih resursa kroz IPA II sektore (279,1 milion eura): Demokratija i upravljanje; Vladavina prava i temeljna prava; Životna sredina, klimatska akcija i energetika; Saobraćaj; Konkurentnost, Inovacije, Poljoprivreda i ruralni razvoj; i Obrazovanje, Zapošljavanje i Socijalna politika), i kroz IPA III prozore (123,7 miliona eura)¹: Vladavina prava, temeljna prava i demokratija; Dobro upravljanje, usklađivanje sa pravnom tekovinom EU, dobrosusjedski

¹ Ovaj iznos uključuje programe IPA 2021, IPA 2022, IPA 2023 i indikativni iznos za IPA 2024, s obzirom na to da program još uvijek nije zvanično usvojen od strane EU.

odnosi i strateško komuniciranje; Održivo povezivanje i Zelena agenda; i Konkurentnost i inkluzivni rast.

U okviru finansijske perspektive **2007–2013 (IPA I)**, Evropska komisija je za nacionalne IPA programe opredijelila ukupno **205 miliona eura**, dok sredstva nijesu korišćena u okviru V komponente zbog dugotrajnog procesa akreditacije strukture IPARD-a za decentralizovano upravljanje, već su opredijeljena sredstva od 10,5 miliona eura preusmjerena na I komponentu IPA-e.

Od ovih sredstava, 165,1 miliona eura je opredijeljeno za I komponentu. Ovim sredstvima su podržana 102 nacionalna projekta. Za III komponentu opredijeljeno je 22,3 miliona eura, dok je za IV komponentu opredijeljeno 4,9 miliona eura i ovim sredstvima je podržano sprovođenje operativnih programa za ove dvije komponente. Ostatak sredstava od 12,7 miliona eura izdvajan je proporcionalno godišnje za učešće u Programu Tempus, Programu saradnje u oblasti nuklearne bezbjednosti i zaštite od jonizujućeg zračenja, Instrumentu za civilno društvo i Regionalnom stambenom programu.

Kada su u pitanju ugovoreni iznosi, na nivou nacionalnih programa u IPA-i I **ugovoreno je 97 %**.

Tokom ovog finansijskog perioda za projekte tehničke podrške pripremi projektne dokumentacije posredstvom Zapadnobalkanskog investicionog okvira dodijeljeno je **15,7 miliona eura**.

Dodatno, u okviru programa Evropske teritorijalne saradnje tokom IPA I perspektive realizovano je 208 projekata u okviru kojih je za crnogorske partnere opredijeljeno 34,059,990.60 eura.

Finansijski period IPA 2014-2020 (IPA II)

U okviru finansijske perspektive **2014-2020 (IPA II)**, Evropska komisija je na samom početku programskog perioda za Crnu Goru opredijelila indikativno **279,1 milion eura**. Međutim, nakon pripreme i usvajanja programa, ovaj iznos je neznatno veći i iznosi **294,9 miliona eura**. Ova sredstva su namijenjena sprovođenju ukupno 33 projekta i 3 direktne budžetske podrške. **Svi ugovori i projekti u okviru programa IPA 2014, IPA 2015 i IPA 2019² su realizovani, i u toku je sprovođenje programa IPA 2016, IPA 2017, IPA 2018 i IPA 2020.** Kada su u pitanju ugovoreni iznosi, na nivou nacionalnih programa u IPA-i II **do sada je ugovoreno 79 %**.

Tokom ovog finansijskog perioda za projekte tehničke podrške pripremi projektne dokumentacije i investicione grantove posredstvom Zapadnobalkanskog investicionog okvira dodijeljeno je **160,2 miliona eura**.

---

² Alokacija uključuje direktnu budžetsku podršku sa ciljem ublažavanja posljedica nastalih usljed COVID-19.

Tokom finansijske perspektive 2014-2020 Crna Gora je učestvovala u **9 programa u okviru kojih je sprovedeno ukupno 300 projekata u kojima su crnogorski partneri imali na raspolaganju ugovorenih 76,482,555.40 eura.**

Finansijski period IPA 2021-2027 (IPA III)

U okviru finansijske perspektive **IPA 2021-2027 (IPA III)**, EU je za **sve države korisnice IPA podrške izdvojila ukupno 14,162 milijardi eura.** U odnosu na praksu iz prethodnih perspektiva IPA I i IPA II, značajna novina u IPA-i III je to da nema unaprijed definisanih iznosa finansijske podrške po državama, već postoji jedinstveni, zajednički budžet za sve države korisnice IPA-e. Evropska komisija je osmislila ovakav pristup kako bi podstakla brže i efikasnije sprovođenje programa i projekata, ali i pružila državama korisnicama dodatne mogućnosti i nagradu za dobru dinamiku u sprovođenju reformi, što je ujedno u skladu s revidiranom metodologijom pristupanja Evropskoj uniji. Evropska komisija pritom vodi računa o ukupnoj pravednoj raspodjeli sredstava između država na sedmogodišnjem nivou. Ključni kriterijumi za dobijanje finansijske podrške su relevantnost (strateški značaj) i zrelost predloženih projekata.

Crna Gora trenutno sprovodi programe IPA 2021, IPA 2022 i IPA 2023, dok je program IPA 2024 još uvijek u fazi nacрта i usvajanje istoga od strane EK se očekuje tokom 2024. godine. Samim tim, Evropska komisija će za pomenute programi alocirati ukupno **123,7 miliona eura EU sredstava**, koja su namjenjena za sprovođenje ukupno 10 projekata i 3 direktne budžetske podrške (za reformu javne uprave, integrisano upravljanje granicom i ublažavanje efekata energetske krize).

Tokom ovog finansijskog perioda za projekte tehničke podrške pripremi projektne dokumentacije i investicione grantove posredstvom Zapadnobalkanskog investicionog okvira dodijeljeno je **158,5 miliona eura.**

Konačno, kada su u pitanju programi teritorijalne saradnje tokom aktuelne IPA III perspektive 2021-2027 do sada je kroz Interreg Euro-MED program i Program saradnje URBACT IV ugovoreno ukupno 20 projekata, dok budžet crnogorskih institucija iznosi 3,348,000 eura. Očekuje se da će postupak ugovaranja projekata odobrenih kroz pozive sprovedene kroz ostalih 9 programa biti završen tokom tekuće i naredne godine.

Kada je u pitanju praćenje potrošnje po pojedinačnim ugovorima, sistem upravljanja fondovima EU jasno prepoznaje ugovorna tijela koja su nadležna za ugovaranje i praćenje sprovođenja ugovora. Kada su u pitanju nacionalni IPA programi, u zavisnosti od vrste upravljanja, ugovorna tijela su Delegacija EU u Crnoj Gori (za direktno upravljanje), Ministarstvo finansija – Direktorat za finansiranje, ugovaranje i sprovođenje sredstava EU podrške i Uprava za kapitalne projekte (za indirektno upravljanje). Projekte Zapadnobalkanskog investicionog okvira ugovara centralizovano Evropska komisija u saradnji

sa međunarodnim finansijskim institucijama. Svim podacima koji se odnose na plaćanja, kao i zatvaranje ugovora, raspoložu isključivo navedena ugovorna tijela.

Kada su u pitanju programi evropske teritorijalne saradnje, Ministarstvo evropskih poslova, kao nacionalno tijelo, ima koordinacionu ulogu u postupku sprovođenja programa Evropske teritorijalne saradnje i pruža podršku korisnicima u procesu pripreme i realizacije projekata, te u tom smislu nema nadležnost praćenja nivoa potrošnje sredstava. U programima Evropske teritorijalne saradnje metodologija praćenja potrošnje se sprovodi na nivou pojedinačnih projekata od strane ugovornih tijela, koja se u zavisnosti od vrste programa, nalaze u različitim državama. Sa druge strane, ukupan nivo potrošnje projekata ugovorenih u okviru programa ETS-a se kretao od 90% do 97% ugovorenih iznosa tokom prethodne dvije finansijske perspektive.

S poštovanjem,

MINISTARKA
Maida Gorčević

